

Шамил Маннапов

Якташыбыз ижаты

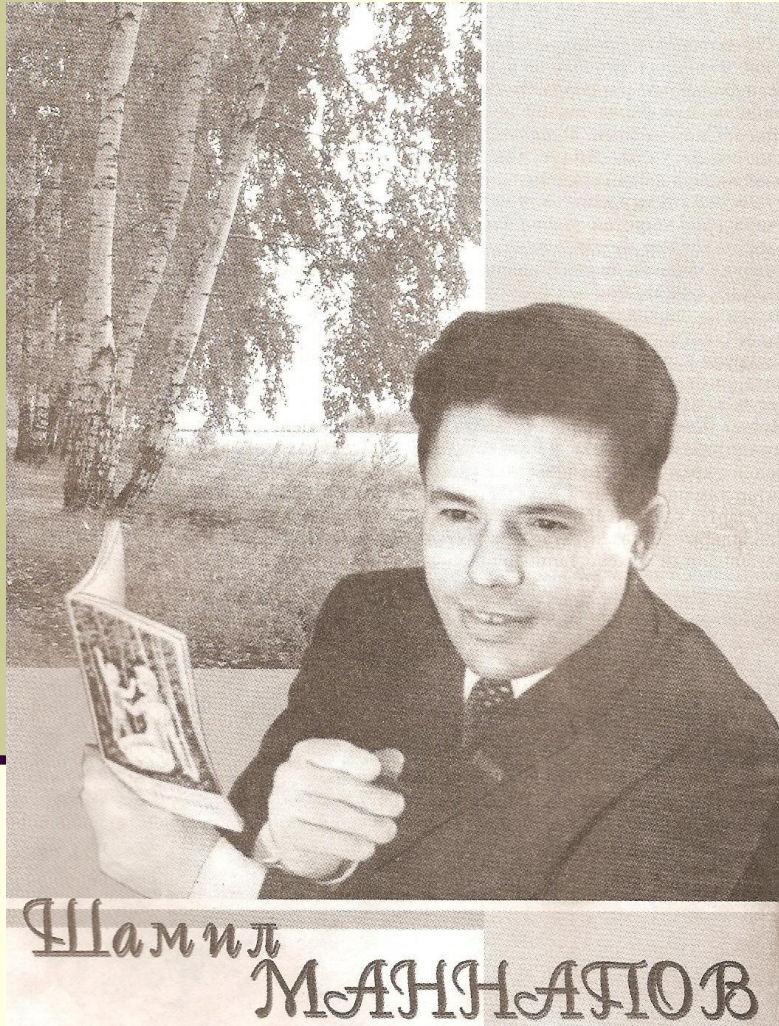
Якташыбызның тормыш юлы

Шамиль Мәгыйзь улы Маннапов 1938 нче елның 1 гыйнварында Татарстанның Әлки районы Татар Мулла авылында туа. Шамиль бик иртә укырга –язарга өйрәнә, әнисе тәэсирендә шигырьләр яза башлый. 1957 елда Алнар урта мәктәбен тәмамлагач, берникадәр вакыт совхозда комбайнчы ярдәмчесе булып эшли , аннары солдат хезмәтенә алына.

1960-1965 елларда Шамиль Маннапов Казан дәүләт университетының татар теле һәм әдәбияты бүлегендә укый. Уку барышында практика сыйфатында Арча (хәзерге Әтнә) районының Түбән Көек мәктәбендә бер ел мөгаллимлек итә. Университетны тәмамлаганнан соң, журналистлык хезмәтендә «Татарстан яшьләре» газетасы редакциясендә әдәби хезмәткәр, бүлек мөдире, «Социалистик Татарстан» газетасының өлкән корреспонденты, Татарстан китап нәшриятендә редактор, «Казан утлары» журналының бүлек редакторы булып эшли.

Иҗат юлы

- Шамиль Маннапов шигърияتكә 1960 еллар башында яшъ солдат һәм студентларның уртак уй – хисләрен жырлап килеп керде. Аның күтәренке рухлы лирик-публицистик шигырьләре поэзия дусларын бик тиз жәлеп итте. 1967 елда яшъ шагыйрьнең «Беренче карлыгачлар» сериясендә «Яшътәшләрем» исемле тәүге китабы дөнья күрде.
- «Кайту» (1981), «Апрель авазы» (1987), «Жиргә сыенам» (1990), «Өндәге төшләр» (1997) исемле шигъри китаплары әдипнең туктаусыз эзләнүен, югары сәнгать камиллегенә ирешә алуын янә бер кат күрсәтте.
- Шамиль Маннапов проза жанрында да иҗат итә. Аның чәчмә әсәрләренә дә халыкчан гадилек, самими юмор хас.
- Шагыйрь һәм прозаик Шамиль Маннапов журналистлык эше, әдәби тәнкыйть һәм тәржемә өлкәсендә дә уңышлы иҗат итә. Ул -- 1979 елдан Татарстан Язучылар берлеге әгъзасы. Ана 1992 елдан «Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе» дигән мактаулы исем бирелде.

Хикәяләр киштәсе

- **Ачы какылар**
- **«Кибән башы»**
- **Акмаңгай**
- **Тугрылык**
- **Мәңгелектән елмаю**
- **«Илһам Шакиров кайсы рота солдаты?»**
- **Ачык йөрәк һәм ябык ишекләр һ.б.**

Шаман мәзәкләре

Татар халкы жор телле, уен-көлке яратучан. Безнең Әлки төбәге кешеләре бу яктан төшөп калганнардан түгел. Алар бер-берсен дусларча шаяртып алырга хырыс халык.

Минем әти-Габделмәгыйзъ Габделмәннаф улы Гражданнар һәм Бөек Ватан сугышлары ветераны, заманында урман караучы, пожарный, кыр караучы... булып эшләде. Һәрвакыт авылдашлар белән аралашып яшәде. Алар белән сөйләшкән вакытларда еш кына мәзәк хәлләр, канатлы гыйбарәләр әйтеп куярга ярата иде.

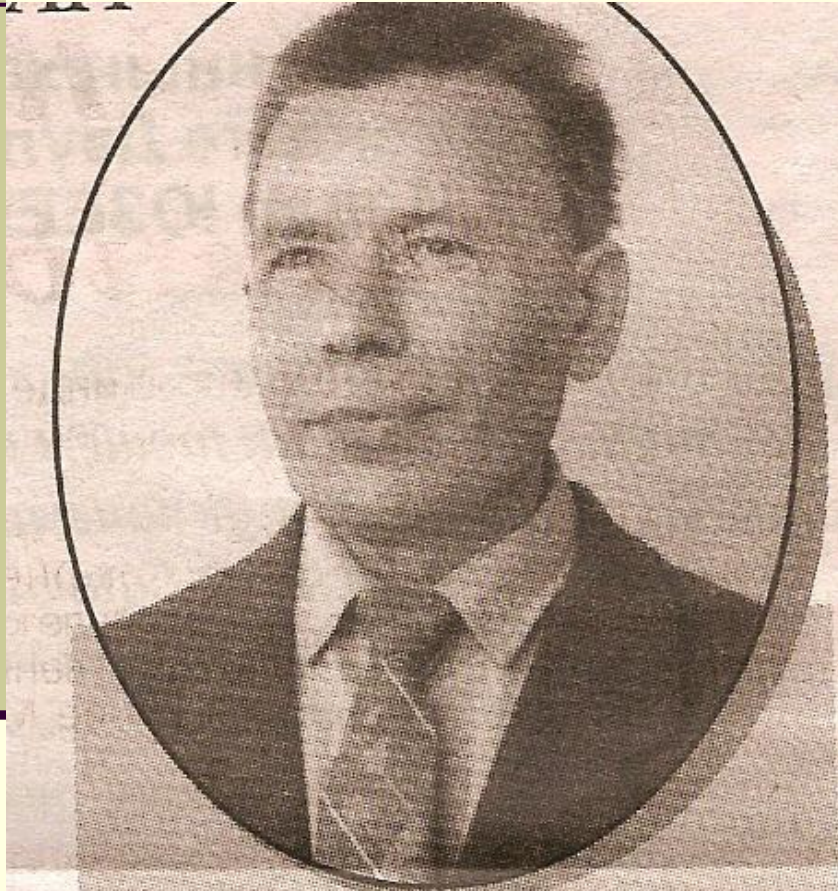
Мин укый яза белә башлагач әти сөйләгән кызыклы хәлләрне кәгазьгә теркәп бара башладым. Тора-бара әлеге язмаларга авылыбызның жор телле башка кешеләре дә сөйләгәннәр өстәлдә.

Солдаттан кайтып, Казан дәүләт университетында укый башлагач, һәм педпрактика узу буларак, Әтнә районының Түбән Көек мәктәбендә мөгаллимлек иткәндә халык авыз иҗатын жыю, аларны әдәби яктан эшкәртү белән мавыгуым инде иҗатымның аерылмас бер өлешенә әверелде.

Шушы уйнап кына башлаган эшемнең күркәм нәтиҗәсе буларак, Татарстан китап нәшрияты «Шаян яктылык яки ШАМАН мәзәкләре» дигән мәжмугамны бастырып чыгарды.

«Чаян» журналында, «Мәдәни жомга» гәзитендә алар аеруча еш күренә.

ШаМАНга – 70 яшь!

- **Ул журналист-публицист та, әдәби тәнкыйтьче дә, чәчмә әсәрләр остасы да. Ләкин татар әдәбияте даирәсендә Шамил аганы талантлы шагыйрь буларак беләләрдер. Нечкә лирик та ул, трибун да һәм иң мөһиме, чәнечкеле-юмаристик шигырьләр остасы да. Без якташыбыз Шамил аганы олуг юбилее белән котлыйбыз. Аңа ижади тазалык һәм бәхетле озын гомер теләп калабыз.**

Язучы архивынан

алпыдагы «Лэйсан» әдәби берләшмәсендә. Судан уңға: М.Матшин, Р.Хәлиуллина, Хәлиуллина, Ә.Гайнуллин, И.Диндаров, Ш.Маннапов, Р.Вәлиев. 1977 ел

Калмык шагыйре Д.Күгәлтинов белән очрашу

Г.Ахунов, Ш.Маннапов, Н.Нәжми, С.Кудаш. 1980 ел

Каләмдәшләр арасында. 1978 ел

Ш. Бикчурин белән. 1961 ел

Х.Камалов белән. 1993 ел

Гаилә жылысы. Хатыны Мәрһям, улы Рәстәм, кызы Милләүшә белән. 1999 ел

Илемнең билгеләре

Әлки районы Чуаш Кичүе урта мәктәбе 9-а сыйныф укучысы

Сингапурдлина Рәмзия
**Илемнең таныклыгы-
Герб, гимн һәм әләм,
Горурлык хисләре тулган-
Тыңларлык бөтен галәм.
Һәркөн иртән радиодан
яңгырый безнең гимн
Рөстәм абый Яхин аны
«Илем тыңласын!»-дигән.
Татарстан әләмендә
Яшел, кызыл һәм ак төс.
Әләмебезнең тарихын
Өйрәнәп үсәбез без.**

**Ул төсләрнең һәрберсенә
Тирән мәгънә салынган.
Яшел-тереклек, кызылы-
көч,
Ак-паклыктан алынган.
Гербыбыз да күренекле-
Юлбарыс- саклаучысы.
Канаты астына алып
Халкымның яклаучысы.
Гербка караган саен
Горурланып куябыз.
Герб һәм әләмебез безнең
Илебезгә таяныч.**

*Шамил Маннаповның 70
еллыгына багышланган бу
презентацияне әзерләде Әлки
районы Чуаш Кичүе урта мәктәбе
татар теле һәм әдәбияты
укытучылары Хөсәенова Радия
Хаертдин кызы Нургазизова Зөһрә
шамил кызы*

Кулланылган әдәбият

- “Мәйдан” журналы. 11/ 2007
- “Мәгърифәт” гәзите. 12/01/2008